

Posamezna številka:
1 krono.

TABOR* izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 12. uri
danom naslednjega dne ter stane
celotnega 180 K, polletno 90 K,
celoletno 45 K, mesečno 15 K.
Izsevali po dogovoru. Pri vsaki
objavi popust.

Maribor, se pri upravi TABOR*
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

POŠTNINA PAVŠALIRANA

TABOR

Posamezna številka:
1 krono.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru,
Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon intern. št. 376.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, peti nadstropje. Tele-
fon št. 94. ŠHS poštnoštevilni
znak št. 11.791.

Na naročila brez denarja se ne
odziva. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: II.

Maribor, torek 24. maja 1921.

Številka: 115.

Prekmurje v konstituenti.

Maribor, 23. maja.

Gospod narodni poslanec Klekl je izpregovoril v imenu Prekmurcev. Izjavil je, da so Prekmurci razočarani nad svojim osvobođenjem in da niso našli v Jugoslaviji tistega, kar so bili pričakovali. Navedel je par vzrokov za to.

Kar se tiče razočaranja, ima g. poslanec do neke mere prav. Nad narodnim osvobođenjem smo razočarani vsi. Enim je bilo narodno osvobođenje in ujedinjenje v najtežjih časih robstva smoter in cilj. Danes moramo gledati, kako v svobodni jugoslovnski državi smesijo in teptajo naše ideale in naše žrtve ljudje, ki so jih teptali tudi prej, ljudje, ki so zagovarjali robski režim in odobravalj strašno krivico, ki se je godila srbskemu delu našega naroda. Drugi so pa razočarani vsled tega, ker so v novi državi izgubili svojo moč, oblast, svojo politično avtoriteto.

Ni ga tedaj, ki bi ne bil razočaran. Vsek je pričakoval kaj drugega. Zelo verjetno je, da so razočarani tudi naši Prekmurci, osobito njihovi domači izobraženci. Vemo, da nekateri sploh niso razočarani, ker osvobođenja niso pričakovali. Ti so ogorčeni, vseskozi nezadovoljni. Saj imamo tudi to stran Mure več takih ljudi.

Gospod narodni poslanec Klekl najverjame, da ljudje njemu nasprotnega naziranja goje iskreno željo, da bi se vzroki tega razočaranja po možnosti odpravili in da bi bili vsi zadovoljni. To je ideal, ali ideali niso dosežni. Španija je n. pr. skozinskozi katoliška država in vendar je tam tako malo zadovoljstva, kakor pri nas.

G. Klekl ima posebno antipatijo do našega učiteljstva v Prekmurju. Učiteljstvo je prvi vzrok prekmurskega razočaranja in nezadovoljstva. Zakaj? Učiteljstvo baje žali verski čut, smeši verske navade Prekmurcev. G. poslanec to trditev podpre z dokazi. Nek učitelj je baje za katehetom odprl okno in rekel otrokom: »Naj duh popovski ide ven.«

Če je to resnično — odgovornost pa ne na zaupnike g. poslanca, ki so pa za nas premalo zanesljivi — tedaj je dotični učitelj naiven strankar, ni pa pedagog. Pedagog ve, da take reči ne spadajo pred šolsko deo. Enako je tudi v drugih navedenih slučajih. Ampak vse to g. poslanca nikakor ne opravičuje k pavšalni obtožbi učiteljstva. Da pa prekmursko učiteljstvo stoji v njegovih očeh tako nizko, tiči vzrok drugje. Naš učitelj, naš uradnik res ni takšen, kakor je bil učitelj ali uradnik pod ogrskim režimom. Naše izobraženstvo ni vzraslo v magnatsko-škofovskem duhu prejšnje Ogrske, temveč se je razvilo pod svobodnejšimi vplivi. Naš izobraženec je vaje demokracije v nastopu, občevanju in mišljenju. V Prekmurju je bilo tega bore malo. Za ljudstvo se je briga edino duhovnik, zato je bil med ljudstvom tudi suveren gospod. Kar je on rekel, to se je po navadi zgodilo. S tem vplivom duhovnika so pa vedeli računati vsi drugi: grof, ki je vabil k sebi; notar je pazil, da ni prišel z njim navskriž; učitelj se mu je skušal prikupiti. Ker so šele v novjšem času začele nastajati državne šole, je učiteljstvo stalo pod pritiskom verskih šol in ni čuda, če se je zavedalo,

Potovanje regenta Aleksandra v Francijo.

LDU Zagreb, 22. maja. Danes ob 12.30 se je pripeljal na svojem inkognito potovanju v inozemstvo v Zagreb prestolonaslednik regent Aleksander. V njegovem spremstvu potuje princ Pavel in najožja suita. Na postaji je sprejel prestolonaslednika podban dr. Bošnjak, ki ga je pozdravil namesto službeno odsotnega bana. V imenu vojske je sprejel regenta v zastopstvu službeno odsotnega armijskega poveljnika savske divizijske oblasti general Pešić z načelnikom divizijskega štaba polkovnikom Simonićem. Sprejemu sta prisostvovala tudi poveljnik mesta polkovnik Mikolajević in major Burgstaller. Prestolonaslednik je vsem navzočim zastopnikom civilnih in vojaških oblasti prisrčno stisnil roko in se nato podal s spremstvom v dvorno čakalnico. Zatem je sedel v avtomobil ter se peljal v spremstvu generala Pešića in polkovnika Simonića skozi mesto preko Jelačićevega trga, Cmraka, skozi Tuškanec in nazaj po lici na kolodvor. Meščanstvo je spoznalo regenta zadnje trenutke vožnje po mestu in ga jelo prisrčno pozdravljati. Posebno burne ovacije so mu bile prirejane na Zrinjskem trgu, preko katerega se je vozil prestolonaslednik za časa najživahnejše promenade. Princ Pavel je šel peš skozi mesto ter je izrazil svojemu spremstvu, da je udivljen nad mestom, v katerem se nahaja prvič. Ko se je povrnil na postajo je v razgovoru z dr. Bošnjakom ponovno izrazil svoje zadovoljstvo nad vsem, kar je videl. Okrog 13. ure se je vrnil prestolonaslednik regent Aleksander na državni kolodvor.

Notranje državno posojilo.

LDU Beograd, 22. maja. Prehodna pogajanja z domačimi bankami, da bi dale državi 500 milijonov dinarjev posojila, so končana. Vse srbske, zagrebške, ljubljanske in sarajevske banke so v načelu privolile v to, da posodijo državi denarja. Podrobne in tehnične pogoje tega posojila bo v kratkem določila konferenca. Pričakuje se, da se bodo tehnična pogajanja končala do konca tega meseca.

Položaj v Gornji Sleziји.

DKU Opole, 22. maja. (Wolff.) Tudi tekom današnjega dne ni bilo mogoče dobiti poročil iz ogroženih mest gornjeslezijskega industr. ozemlja, ker so še vedno pretrgane vse brzojavne zveze. Vesti, ki prihajajo iz okrožij Rosenberg in Kreuzberg se strinjajo s tem, da se onstran meje opaža močno zbiranje čet. Poljaki so že na več mestih dospeli čez mejo. V zvezi s tem je vest o težkih bojih, ki so se vršili v okolici Rosenberga. Glasom došlih poročil so morali uporiniti izpraznili par vasi, vendar pa ni znano nič natančnejšega o izidu teh brez dvoma zelo težkih spopadov. Pri Gogolinu v okraju Velike Strelice

Krvave nogometne tekme v Splitu in Zagrebu.

Split, 23. maja. (Izv.) Pri včerajšnji nogometni tekmi med splitskim »Hajdukom« in zagrebškim Gradjanskim, ki je izpadla v prid »Hajduka« z rezultatom 2:1 je občinstvo vdrlo v igrišče ter preteple igralce Gradjanskega tako, da je zadobil eden težje, trije pa lažje poškodbe.

Zagreb, 23. maja. (Izv.) Včerajšnja tekma med »Haškom« in praško »Slavijo« je izpadla z rezultatom 3:1. Pri igri si je neki igralec polomil rebra. LDU Ljubljana, 22. maja. Danes se je vršila revanšna tekma med češkoslovaškim SK »Slavija« in jugoslovnskim SK »Ilirijo«, ki je končala z rezultatom 4:2 v korist »Slavije«.

Glas o bivanju prestolonaslednika v Zagrebu se je bliskoma razširil. Pred kolodvorom se je zbrala ogromna množica naroda. Mladini se je posrečilo, da je v velikem številu prodrla na peron in priredila regentu, ki se je nahajal v dvorani čakalnice, prisrčne in navdušene ovacije. Regent Aleksander je bil očividno ginjen nad tem spontanim in iskrenim navdušenjem mladine. Stopil je iz čakalnice med mladino, ki ga je sprejela z burnim vzklikanjem ter nato zapela narodne himne. Regent prestolonaslednik je podal vsem, ki so se nahajali v njegovi bližini roko in se s kratkim govorom zahvalil za tople in navdušene pozdrave. Svoj govor je zaključil z besedami: »Na skorajšnje svidenje!« Nato se je poslovil od zastopnikov oblasti in mladine ter vstopil v dvorni voz. Pred odhodom je pozval k sebi podbana dr. Bošnjaka in mu izrazil svoje zadovoljstvo nad spontanimi in prisrčnimi ovacijami, ki mu jih je priredilo meščanstvo in mladina za njegovega kratkega bivanja v Zagrebu. Ob 13.15. uri se je vlak odpeljal s kolodvora med navdušenim vzklikanjem vseh prisotnih.

LDU Ljubljana, 11. maja. Danes ob 16.45. uri je došel na svojem inkognito potovanju z orient-ekspresom v Ljubljano regent Aleksander. Na kolodvoru sta ga pozdravila predsednik deželne vlade dr. Baltić in komandant dravske divizijske oblasti general Dokić, naka je prestolonaslednik nadaljeval svoje potovanje preko Italije v Francijo.

Od tega posojila bo država porabila precejšnje vsote za izboljšanje in zgradbo pristanišč in državnih poslopij in za zgradbo cest, posebno v Srbiji. Železniške proge se s tem posojilom ne bodo gradile, ker je v to svrho potrebna prevelika vsota denarja. Pozneje po se bodo finančne in gospodarske razmere izboljšale, tedaj se bodo pričele graditi tudi železnice.

DKU Berlin, 22. maja. (Wolff.) Zunanji urad je odgovoril na notomeditavezniške komisije z dne 14. maja glede rekrutiranja za Gornjo Sleziijo, da tudi po določitih nemške ustave niso dovoljeni nabori prostovoljcev za Gornjo Sleziijo in da so nabori dobrovoljcev ter podobne formacije prepovedani. Nemške oblasti bodo z največjo strogostjo postopale proti poskusom, ki bi šli za nedovoljenimi nameni.

Kongres jugoslovnskih inženirjev in arhitektov v Ljubljani.

LDU Ljubljana 22. maja. Včeraj dopoldne se je pričela v veliki dvorani Narodnega doma druga glavna skupščina udruženja jugoslovnskih inženirjev in arhitektov. Vlado je zastopal poverjenik za socialno skrbstvo g. Ribnikar. Popoldne so delovali odseki, med drugimi posebno železniški odsek, ki se bavi z važnim vprašanjem zveze trgovskih središč Jugoslavije z morjem. Ob 13. uri je bil v veliki okusno okrašeni dvorani hotela Union banket za delegate in goste. Zvečer je v isti dvorani priredila Glasbena matica koncert na čast udeležencem kongresa.

da je sama marijoneta, ki mora služiti dvema silama, prihajajočima v medsebojna nasprotja: državni in verski avtoriteti. Učitelj ni smel imeti svojih nazorov, svojega mišljenja; navsezadnje tudi ni čutil te potrebe, ker je bil vzgojen za takšnega, kakršen je moral biti: poslušen in brezpogojno udan posvetni in cerkveni go. poski. Povrh tega je bilo prejšnje učiteljstvo večidel madžarsko in ni iskalo stikov z ljudstvom. Edini njegov smoter je bil: vplivati na ljudstvo v madžarskem smislu. Učitelji, ki bi delali za napredek, izobrazbo in kulturno povzdigo ljudstva, so bili v Prekmurju nemogoči. To je spadalo v resor župnika in gorje mu, ki bi se drznil stopiti dalje, nego je slednji dovolil.

G. Klekl in njegovi duhovni sobratje ravno iz teh vzrokov mrzijo ne le učiteljstvo, temveč tudi vse naše izobraženstvo, ki prihaja preko Mure. — Brezpogojna pokornost cerkveni gosposki — in zastopnik te avtoritete je sleherni duhovnik — ali pa anathema. Za naše izobraženstvo, vajeno liberalnejših razmer, je to stanje nedvomno mučno. Nikakor ne tajimo, da se je kateri izmed teh izpozabil in zamenjal Trst s Prekmurjem. Verske svetinje ljudstva je treba spoštovati, razumna svobodomiselstvo, ki se zaveda konsekvence svojega socialnega vpliva, more iti samo do izvestne meje. Nič manj pa smemo zahtevati od gg. Klekla, Sako- viča in drugih, da v času moderne demokracije in osebnih svobode priznajo pravice človeka in se zavejo, da Prekmurje ne leži v Horty — Mikešovi državi, temveč v državi, kjer nima nikdo pravice, da drugega sili k sprejemu nasprotnega naziranja.

Prekmurska duhovščina, ki je razen redkih izjem nasprotnica nacionalnega čustvovanja in ki še vedno živi — hote ali ne hote — z duhom strastnega jožefinca škofa Mikeša, bo morala sprejeti vsaj toliko liberalizma, kolikor ga ima po večini n. pr. štajerska duhovščina. Hortyjeve »krščanske« metode niso za jugoslov. zemljo! Ako pa bo duhovščina še nadalje pred ljudstvom ščuvala proti izobražencem, ki nočejo klečeplaziti pred vsako duhovniško sutano, tedaj naj sama odgovarja za posledice.

Druga plat te zakrknjene konzervativnosti je sovraštvo do tzv. »tuhincev«. Kdo so »tuhinci«, t. j. tuje? To so vsi, ki so prišli službovat v jugoslov. Prekmurje. Seveda, ko so prihajali Madžari, ni bilo nikogar, ki bi dvignil svoj glas proti »tuhincem«. In danes, ko prihajajo Slovenci... jih »rodoljubci« zmerjajo s pritepeni itd. G. Kleklu je dobro znano, da domačih sposobnih moči ni bilo na razpolaganje; zanesljivih domačih moči še danes ni. Učitelje in druge uradnike, ki so ob osvobođenju pobegnili na Madžarsko, država vendar ne more nastaviti, ker z begom so najlepše dokazali svoje mišljenje. Da bi se »izpreobrnil«, tega resen človek ne bo verjel. V nacionalnem čustvovanju ni »spreobrnenec« kakor v verskem; tu so radikalni in manj radikalni značaji, tu so poštenjaki ali hincevi in nič več. G. poslanca najbrž ni znana izborna organizirana madžarska iredentistična propaganda. Znana pa je našim državnim oblastim. Dokler je polk. Lehar v Zalaegersegu, je treba v Prekmurju krepke roke, pa naj imajo g. Klekl in tovariši to ali ono mnenje

Kar se tiče ostalih pritožb, imamo premalo prostora, da bi jih zavračali. Sploh bi šli preko prvega govora premurskega poslanca v konstituenti g. Klekla na dnevni red, da se nam ni zdelo potrebno, obrniti pozornost naše javnosti na polpozabljeno Prekmurje ter na dveh principijelnih točkah mirno in stvarno promatrati tamošnje razmere.

Zunanja politika sovjetske Rusije.

Zunanja politika sovjetske Rusije je silno nejasna. Spominjamo se, da so bili sedanji boljševiški voditelji zakleti sovražniki tajne diplomacije. A danes ni nikjer toliko in take tajne diplomacije, kakor baš v sovjetski Rusiji. Menda ni imela nobena svetovna država tako daleč razpredenih svojih mrež, kakor jih ima rdeča država, ako jo še lahko označujemo s to barvo. Sistem boljševiške špijonaže prekaša vse dosedanje. Po pravici pravijo, da je sedanji komisar za zunanje zadeve Čičerin ruski Machiavelli. Zdi se, da bo Čičerin še izpopolnil Machiavellija, ker pozna one strani države in javnega življenja, ki še v Machiavellijevi dobi niso bile razvite. Seveda ima boljševiška špijonaža drugo ime, a samo to. Na poročila inozemskih zaupnikov se pravzaprav opira vsa Čičerinova politika. Kjerkoli se pokaže socialna šibkost, tja vrže Čičerin svoje zvito oko in odloči, kaj bi se dalo storiti. Nedavno je izdal okrožnico o zunanji politiki Rusije. Ta okrožnica je veleznimiva, ker kaže v jasni luči machiavelistično taktiko sovjetskih državnikov.

Čičerin priznava, da je Rusija gospodarsko uničena. Njena edina pomoč leži onkraj ruskih meja. Tja je treba vreči bakljo revolucije, tam naj se podminirajo tla. Sovjetski diplomati — pravi — morajo delati na to, da se kar najbolj poostrijo mednarodna nasprotja. Kjer so ta nasprotja že v razvoju, tam jih je treba netiti, slabosti izkoriščati in provocirati; kar največ sporov, revolucijskih in reakcionarnih pokretov, sploh vse, kar slabi sedanje države in obstoječi družabni red. Zaenkrat so posebno važne težkoče na Balkanu in v Mali Aziji. Največji trijumf sovjetske zunanje politike bi bila vojna med Francijo, Anglijo in Italijo.

Kako si Čičerin to predstavlja? Predvsem je treba Anglijo ločiti od Francije. Anglija naj se sprijazni z Nemčijo. Francija in Italija bo težje razdvojiti, ker bo združena Nemčija prišla v konflikt z Italijo zaradi Adrije. Tako bo Italija vedno navezana na protinemško politiko Francije.

Nasprotno bi se pa lahko ustvarila zveza med Rusijo, Nemčijo in Anglijo.

Maks Zomljic:

Nemi grehi.

(Skica iz kmečkega življenja.)
(Konec).

Izza gričevja krog Vurberga je pokukala polna luna in razlila svoje srebrne žarke čez nekdanj tako mogočni grad in ostali dremajoči svet. Opazovalcu se je dozdevalo, da skačejo po razsežnih strehah starega gradu, po vinorodnih brdih in nekdanj tako zaslužnjem Plujskem polju z gorečimi bakljami duhovi izpitih tlačanov naših nesrečnih pradedov...

Tedaj je stopil iz hleva Hudnik, prešel oprezno s svojimi sokolskimi očmi vso okolico in jo kot lisjak previdno mahnil na svoje navadno stališče. Može, wa strast je varala skrbno ženo. Kupil si je v Mariboru drugo puško in jo skril v ofo bukev nad hišo. S pretvezo, da mora v hlevu paziti na za žrebenje razpoloženo kobilu, se je odtegnil njenemu nadzorstvu. Strast je bila močnejša nego volja.

Kot senca se je priplazil na name-

Kakšen pomen bi imela ta zveza? Tega Čičerin v svoji okrožnici ne pove. Zato je pa povedal nedavno na usta londonškega sovjetskega poslanika Kamenjeva, da mora boljševiška Rusija speljati ostale svetovne države na led, ali z diplomatskimi besedami: sovjetska Rusija se mora zblížiti s kapitalistično-buržuaskimi državami, ker le na ta način lahko zavlada nad njimi.

Kako zavlada? Rusija je gospodarsko uničena, priznava Čičerin. Da se reši, je treba prerezati korenine dosedanjemu družabnemu redu, te korenine pa niso v Rusiji. Pomoč je v tem, da se ves svet uniči gospodarsko in da se potem na teh razvalinah zgradi nova komunistična družba.

Kadarkoli pa se v Evropi izgovori beseda „ruska intervencija“, odgovori Čičerin: Rusija se ne vmešava v tuje zadeve. Prepustimo revolucijo idejam, ki so povsod doma.

Clovek se spominja na Pingvine Antola Francea.

Notranja in zunanja politika.

* Cerkev tovarna. Ker marsikdo še vedno ne veruje, da duhovniški stan izrablja cerkev in s tem tudi vero v politične svrhe, naj služi v dokaz za to govor poslanca dr. Gosarja v konstituenti dne 20. t. m. Gospod poslanec dr. Gosar je rekel med drugim dobesedno sledeče: „Ako ne smejo cerkvene oblasti uporabiti podrejene duhovščine v svoje namene (v politične seveda), bi se moralo tudi proti vsakemu tovarnarju, delodajalcu itd. napraviti tak zakon, kot je kancelparagraf.“ — Z drugimi besedami rečeno: Cerkev naj tudi služi gotovim ljudem duhovniškega in civilnega stanu v dosego ciljev, do katerih naj jim pomaga nevedno ljudstvo, ki naj jim liki delavcev po tovarnah dela tlako.

* Zločini fašistov v Istri. Iz Istre poročajo naknadno, da so fašisti na dan volitev požgali do tal dve vasi Skofci in Sorgi. Istega dne so ubili tudi župnika iz Cervarija. Vasi Motovun in Oprtalj so obkolili ter odvzeli glasovnico vsakemu Jugoslovenu ter ga povrh še natepli. Vsled tega ni volilo v Istri okrog 35.000 naših volilcev.

* Vprašanje jezika v rimski zbornici. „Giornale d'Italia“ razpravlja o vprašanju jezika v parlamentu in izjavlja, da ustava dopušča tudi rabo francoskega jezika, vendar, pa je upati, da se Slovenci in Nemci ne bodo na to opirali.

* Položaj v Gornji Slezi. V okrožju Kreuzburg je položaj bistveno

njeno mesto, kjer je že večkrat opazoval krasnega srnjaka. Skrivoma ga je hotel spraviti v mesto k nekemu trgovcu z divjačino. Pri tem razmišljanju je neprevidno stopil na suho vejo in s tem zbudil divjega goloba, ki je spal nad njim v mogočni kroni stare bukve. Boječa ptica je preletela nekaj dreves, potem pa se zopet umirila; med frfotanjem pa se je zazdelo Hudniku, da je slišal v neposredni bližini neko žival poskočiti, potem pa zopet postati. Dozdevalo se mu je tudi, da je slišal medtem lahen: „pst“. Preletel ga je tajen strah. Pred očmi mu je stopil nadnaravno močni logar s svojim velikim psom. Hotel je pobegniti. Toda prav tedaj je zaslišal znani šum in nekaj metrov pred njim je stal zaželeni srnjak. Avtomatično je vzdignil Peter puško, strel je padel in lepa žival se je valjala v travi. Kot obsedena furija je planil k žrtvi svoje strasti, da bi si jo naprtil. Toda v tistem hipu je stopil pred izbornega strelca nepovabljeni lovec z velikim „Trefom“...

Dve hijeni, dva strela in orjaški Gorovnik je telebnil na mrtvega srnjaka.

neizpremenjen. V okrožjih Ratibor in Kosel so skušali uporniki zasesti levi breg Odre. Napredovali so med streljanjem strojnic proti mostu pred Kreuzburgom. Ker pa ta napad ni uspel, so hoteli most spustiti v zrak. Tudi ta poskus se je ponesrečil. V Katovicah je položaj opasen. Včeraj dopoldne je neko poljsko odposlanstvo zahtevalo, naj se mesto vda. Zahtevo so odbili.

* Rumunija in Avstrija. Kakor izve „Politische Korrespondenz“, je soboto pri zveznem kancelarju dr. Mayriju posredoval kr. rumunski poslanik Cantacuzene v zadevi gibanja za predključitev. Poslanik je sporočil kancelarju v imenu svoje vlade, da Rumunija ne more biti ravnodušna nasproti temu gibanju in da ima največji interes na tem, da ostane v veljavi neodvisnost Avstrije v smislu senžermenske mirovne pogodbe.

* Volilna borba na Irskem. Sedanjí župan irskega mesta Coork, ki je naslednik znanega Sweeneya, kateri je v angleških zaporih umrl gladi, je dal dopisniku pariškega „L'Oeuvre“ situacijsko poročilo o irskem gibanju. Irski se pripravlja na volitve, ki se vrše 24. maja. Irci so postavili svoje republikanske kandidate in upajo, da si bodo priborili od 128 poslancev, ki jih volijo za južni parlament, najmanj 124 republikancev. Parlament severne Irske voli 52 poslancev, od teh upajo dobiti Irci najmanj 20 mandatov. Večina irskih kandidatov je zaprtih v angleških ječah. Ostali pa ne morejo nastopati na volilnih shodih, ker so javna zborovanja prepovedana in ker policija zasleduje še proste kandidate, da jih spravi „na varno“. V mestu Coorku se vrše neprestani izgredi in spopadi. Mesto je deloma razrušeno. Skoda presega 140 milijonov frankov. Občinski zastopniki se morajo skrivati po tujih hišah, da ne pridejo v roke državni policiji. — Mogoče je, da coorški župan nekoliko pretirava, zakaj v takih slučajih govori bolj žolč nego razum. Res pa je, da je irsko vprašanje, ki je mučilo že pravičnega Gladstonea, dospelo vsled tiranske politike Lloyda Georgea v kritičen stadij. Angleži se na zunaj radi opravičujejo s svojo svobodoljubnostjo in človečnostjo, nasproti Ircem so pa uprav nečlovečni tirani. Tudi tukaj se kaže pogubna „dvojna morala“. Za angleškim zatiranjem Ircem ni nič drugega, kakor golo izkoriščanje slabega, malega naroda s strani močnejšega.

* Volitve v tirolski deželni zbor. Pri včerajšnjih volitvah v deželni zbor je bilo oddanih naslednje število glasov: Na tirolsko ljudsko stranko 67.958, za velikonemško stranko 12.698, za soci-

Logariju je zavlekel strel na pas privezan pes, Peter pa je zadel nasprotnika v srce. Odmev strela je poletel od gozda do gozda, od brda do brda, preplašene ptice so prefrfotale bajno razsvetljeno plan in tulečega psa. Tudi ubarica je prišla in se zglasila s svojim „bu-buj“ ter se, ko je videla obupno situacijo svojega največjega sovraga, škodoželjno zagrohotala: „huhu, huhuh“...

Peter je med tem skril svojo novo puško nazaj v drevo in pribežal pravčasno k žrebenju kobile. Drugi dan je orožništvo zaprlo vse sumljive divje lovce. Tudi Hudnik je bil med njimi. Ker pa so pri hišni preiskavi našli le nam znano zarjavelo in zaklenjeno puško in ker se je tisto noč resnično žrebila kobilu, ni bilo nobene priče proti premožnemu in pri občini nad vse dobro zapisanemu Hudniku, državno pravdnistvo ga je izpustilo iz preiskovalnega zapora in ustavilo proti njemu „vse“ nadaljnjo zasledovanje.

alno-demokr. stranko 24.739, za narodne socialiste 12.727 in za skupino vojnih žrtv 475 glasov. Izidi iz 141 občin se niso stalni. Istočasno se vršivše obč. volitve so pokazale ta-le rezultat: Ljudska stranka 6676, velikonemška stranka 5933, socialno-demokr. 3822, narodni socialisti 643, vojne žrtve 285 in posebna skupina vdov in sirot 752.

Zanimivosti.

Zenijalni načrt tatvine. V Nemčiji se je zgodil nedavno dogodek, ki je istotako zanimiv, kakor brez primera. Artisti brata Maks in Pavel Arndt sta sicer nastopala kot glumača po raznih mestih, ker pa menda nista bila preveč sijajna umetnika, jima ni šlo posebno dobro in zato sta premišljevala, kako bi na kak drug način prišla do zaslužka. Po daljšem premišljevanju sta sklenila, da se lotita tatvine. Zasnova sta v ta namen načrt, ki ga brez dvomno lahko imenujemo zenijalnega, da, enega najženijalnejših tatvinskih načrtov in da bi jima bila sreča mila, bi se jima bil ta nadvse zenijalni načrt tudi obnesel in prinesel lep dobiček. — Brata Arndt sta se odločila, da izvršita tatvino na železnici. Pavel je preskrbel v ta namen velik potni kovček, zaprt vanj brata Maksa, kateri je vzel s seboj razno vlomilno orodje, hrano in druge take stvari, kovček pa potem prevlekel še z jutovino. Tako z bratom napolnjeni kovček je oddal na postaji v Neuköllnu, naslovivši jo v Spandavo, označivši samega sebe kot odposilatelja in prejemnika. Ko je Maks dospel v kovčeku v vagon, bi bil moral kovček odpreti, zlesti ven ter nakrasti za polen kovček blaga, ki se je vozilo v ostalih kovčkih in zavojih v istem vagonu, ga lepo zapreti ter se na neki dogovorjeni postaji izmuzniti na prost. Nesreča pa je hotela, da se mu v vagonu ni posrečilo tako naglo odpreti kovček ter je poprej omagal in deloma tudi vsled pomanjkanja zraka padel v nezavest. Tako se je v omedlevici vozil dalje, dokler ni dospel na namenilno postajo v Spandavo, kjer so med drugimi seveda tudi njegov kovček spravili iz vagona. Kovček pa se je uradnikom zdel sumljiv, zato so ga dali odpreti ter našli v njem na svoje največje začudenje onesveščenega artista Maksa Arndta, ki se je, ko so ga prebudili, izdal za Adameka, kar je bilo tudi res njegovo artistično ime, pod katerim je nastopal. Dasiravno so takoj zaslišali, da je nameraval izvršiti tatvino, je ta odločno tajil, češ, da sta hotela z bratom s tem neobičajnim pošiljanjem napraviti le nov eksperiment. Ko so mu pa zaprli, sta vse priznala, a pri glavni razpravi zopet tajila. Razprava se ni končala, bila je odgodena do nadaljnjega.

Dnevna kronika.

— Na „Stražin“ nesramen napad na učitelja g. Vauda pri Sv. Marjeti ob Pesnici izjavljamo resnici na ljubo, da on ni bil nikoli naš dopisnik. Vsak pošten človek pa mora obsojati „Stražino“ taktiko, da na dokaze ne odgovarja s protidokazi, ampak z nesramnimi napadi na osebe, ki nimajo stvarjo nič skupnega.

L. 1914 je zadela Hudnika pri Grodku ruska krogla v prsi. Na obvezovališču si je zaželel slovenskega kurata ter mu z velikim naporom polagoma odkrival svojo že več let bolno dušo in ga konečno poprosil, da bi obvestil o njegovem zločinu tudi ženo ter jo v njegovem imenu prosil odpustanja in najtopleje priporočal, da vzame lovčevu hčer kot rejenko za svojo. Tako je upal uničiti vsaj nekoliko poravnati svojo, vsemu svetu skrito krivdo. Kmalu na to je zaspal za večno in našel v daljnji tujini oni mir, katerega je pogrešal na svoji grudi od one lepe poletne noči...

Kurat je izpolnil do pičice pokojnikovo željo. Pisal je nesrečni ženi do srca segajoče pismo in navedel kot dokaz puško v otem drevesu nad veliko tepko. Zena je šla kar drugi dan po popolnoma osirotelo lovčevu, tedaj že 15 let staro hčerko. Da, storila je še več, omazila je čedno in postavno rejenko s svojim edinim sinom in jima izročila svoje premoženje.

Taki so. Ker je sedaj na go-
riškem kandidiral v italijanski državni
zbor tudi slovenski duhovnik Šček, so
Italijani vzdignili grozen hrup in se
obrnil na papeža, proseč ga, naj jim
priskoči na pomoč s tem, da prepove
slovenskemu duhovniku Ščeku kandi-
daturo. Papež, ki je slepo orodje fana-
tične italijanske vlade in somišljenik
fašistov, se je temu pozivu seveda takoj
odvil in zagrozil Ščeku, da bo, če
kandidature ne odloži, izključen iz kato-
liške cerkve. Na to grožnjo je potem
izdala italijanska klerikalna stranka, ki
je sestra naše, sledeči letak v več
tisočih izvodih: „Katoliški Slovenci!
Vatikan ni nikdar dovolil duhovnikom
(slovenskim seveda) sprejeti izvolitev v
italijanski parlament. Zato je tudi duhov-
niku Ščeku zabranil sprejeti izvolitev
in mu v slučaju nevoljivosti zapretil
z izobčenjem iz katoliške cerkve. Kato-
liški Slovenci, spoštujte voljo Najvišjega
Pastirja s tem, da ne daste glasu du-
hovniku Ščeku.“ — Klerikalci so pač
povsod enaki. Če ne gre zlepa, mora
iti pa z nasiljem. Pa so se tudi v Italiji
pošteno vrezali, ker naši primorski
Slovenci vedo, do kam sega vera, a do
kam narodnost in se s Ščekom vred
niso brigali za povelja papeža in oddali
svoj glas zavednemu slovenskemu duhov-
niku, ki je kandidaturu tudi sprejel. V
tem se zrcali pač najbolj politika rim-
skega klerikalizma, katerega verni sluge
so naši dr. Korošci in njihovi podrep-
niki, ki bi hoteli tudi pri nas vpeljati
način, da bi oni komandirali v imenu
cerkve in vere v lastno korist. Tudi pri
nas operirajo z Najvišjim Pastirjem pri
vsakih volitvah, a kakor so pokazale
zadnje volitve, tudi taki pastirji več ne
držijo. Ni več daleč čas, ko bode tudi
naš narod, kakor en mož pokazal vrata
ljudem, ki v imenu vere rujejo proti
vsemu, ker ne diši po rimski diktaturi,
in si bode izbral za božje namestnike
sinove, kakor je Šček, kateremu je
lasten narod več, kakor pa fašistovska
politika raznih visokih pastirjev. Značilno
pri celi stvari je pa še to, da naši kleri-
kalni listi sedaj vpijejo, da v Italiji brez
katoličanov ni vlade, ker so klerikalci
dobili 52.000 glasov, kakor, da Šček in
primorski Slovenci ne bi bili katoličani.

— Prazen, a značilen izgovor. V
okolici Sv. Marjete ob P. sreča pred
nekaj dnevi neki kmet nekega zloglasnega
marješkega nemčurja, ki je položil svojo
uradniško zaprisego sicer Nemški Av-
striji in zanjo raztrgal precej podplatov
pri zbiranju nemških podpisov l. 1919.
Kmet ga vpraša, kako da so mogli
nekaj tako „štram“ nemčurji Sv. Marjete
agrirati in voliti klerikalce. Nemško-
avstrijski prisežnik pa se mu je odrezal,
da marješkim nemčurjem najboljše kaže,
v prvi vrsti onemogočiti učitelja Vauda
kot morebitnega bodočega nadučitelja,
kar se pa da doseže le s pomočjo kleri-
kalcev. — Upamo pa, da je marješkim
„Germanom“ odklenalo, če tudi nji-
hovega strašitelja — g. Vauda ne bo
tam. Za to bomo poskrbeli!

— Švabčarski kavalir. V soboto krog
13 ure se je zgodil v Cankarjevi ulici
žalosten in sramoten dogodek, ki ga
moramo najodločneje obsojati. Po ulici
sta prišlela jugoslovnski kapetan
M. in jugoslovnska učiteljica N. ne
ozirajo se na šolsko mladino, katero
naj bi vzgajala gdna učiteljica v ju-
goslovnskem duhu, glasno in izživajo-
če nemško govoreč, dasiravno je znano,
da sta oba slovenskega pokolenja. Za-
vedni pasanti so se nad tem glasno
zgražali, osobito se, ker sta oba znana
kot izživajoča švabčarja in neki gospod
P. je pristopil k njima ter ju opozoril,
da se ne spodobi, da jugoslovnski ka-
petan in jugoslovnska učiteljica pred
šolsko mladino švabčarita. Žalosten
švabčarski kavalir pa je, mesto da bi
dobrohoten opomin vpošteval, pripeljal
g. P. krepko zausnico. S švabčarskim
kavalirjem se bo pečalo še sodišče, mi-
slimo pa, da bi bilo dobro tudi njego-
vo damo poučiti, kako naj se obnaša na
ulici kot vzgojiteljica naše jugosloven-
ske mladine.

Nasi promenadni koncerti. Prejeli
smo: „Labor“ je poročal svoj čas, da se
vrši od početka maja dalje vsako nede-
ljo promenadni koncert v mestnem
parku. Toda kljub najlepšemu vreme-
nu smo ga 8. maja t. l. zastonj pričako-
vali. Nasprotno pa se je na binkoštno
nedeljo marsikdo pri vrodu vrnil, ker
ni hotel žrtvovati enega dinarja vstop-
nine. Menil je namreč, da godba ne bo
zato se je podal tja. Da bode vsakdo

orijentiran, naj se vselej kadar se ima
vršiti promenadni koncert, izveši na
Aleksandrovi cesti pri vrodu pod ko-
stanjem vstrie frančiškanske cerkve ta-
blica z označbo časa in višino vstopni-
ne. Kaj koristno za blagajno Olepše-
valnega društva bi bilo tudi, ako si
vsakdo, ki uporablja med koncertom
sežede na klopi v bližini paviljona ali v
glavnem drevoredu, kupi še posebno
vstopnico. To bo marsikdo rad žrtvo-
val, potrebnijim pa bi se sedež prepu-
stil lahko tudi brezplačno. Vstopnice
naj se nosijo vedno na vidnem mestu.

— Vojaška parada na praznik sv.
Cirila in Metoda. Praznik sv. Cirila in
Metoda, ki je obenem državni praznik,
bo praznovalo tudi naše vojaštvo. Danes
v ponedeljek zvečer priredi po mestu ba-
kljado z godbo po Aleksandrovi cesti,
Gosposki ulici, Frankopanski cesti, Stri-
tarjevi ulici, Tržaški cesti čez most na
Glavni trg, po Stolni ulici, Slomškovem
trgu, Gosposki ulici, Krekovi ulici in pre-
ko Razlagove ulice nazaj do Meljske vo-
jašnice, artilerija pa odda 11-strellov. Ju-
tri v torek zjutraj odda artilerija 21-stre-
lov. Ob 9. uri se vrši v stolnici pontifi-
kalna maša, pri kateri bo vojaštvo raz-
vrščeno po Slomškovem trgu, Glavnem
Solski ulici in po Gosposki ulici. Po kon-
čani maši pa se vrši na Slomškovem trgu
paradni marš.

— Jugoslovnski inženjerji in arhi-
tekti v Mariboru. Danes v ponedeljek
so prispeli iz Ljubljane, kjer so se ude-
ležili kongresa, srbski in hrvatski inže-
nerji in arhitekti, da si ogledajo Mari-
bor, osobito tovarne in elektrarno na
Fali. Udruženje mariborskih inženjerjev
in arhitektov jim priredi nocoj ob
21. uri v veliki dvorani Narodnega
doma družabni večer s koncertom.

— Jugoslovnska Matica, podruž-
nica v Mariboru. Tombola v prid Ju-
goslovnske Matice, ki se je vršila dne
25. maja pri ljudski veselici v gostilni
g. Zivica v Pekrah, je dala zelo lep do-
biček. Zato se je treba zahvaliti gospo-
dičnima Dori Peganovi in Pavlini
Pavlinovi, ki sta pri mariborskih trgovcih
nabirali darove in našim trgovcem, ki
so brezplačno podarili lepe dobrote.
Darovali so: Pinter & Lenard več ku-
hinjskih predmetov, Soštarič 10 dobrotov,
G. Guzi 12 komadov, K. Worsche 5 lepih
predmetov, Zlata Brišnik več šolskih
torbic, A. Kravos več lepih predmetov,
istotako g. Turad in g. Letonja, gospod
Novak je daroval tri predmete, med
njimi zelo lep velik kozarec z narodnimi
okrasmi, Weixl lepo kaseto papirja, Mar-
tinc veliko otroških igrač, Merkur en
ducat robcev, Majer več deških kravat,
Kovačič en predmet, Rosenberg 100 K,
Sepec 20 K, Turic 6 K. Vsem darovalcem
lepa zahvala.

— Cenejši čevlji za vojne invalide.
Udruženje vojnih invalidov, pododbor
Maribor pozivlja vse one invalide, ki si
žele nabaviti cenejše čevlje, da se zgla-
se 25. t. m. med uradnimi urami v pi-
sarni udruženja. Moški podloženi ame-
rikanski in francoski čevlji stanejo
304 K, polpodloženi pa 274 in to v vseh
velikostih od št. 39 do 44. Ženski podlo-
ženi čevlji stanejo 264 K, polpodloženi
pa 254 K. Otroški čevlji v velikosti od
št. 26 do 29 stanejo 154 K. Ker se pa
morajo čevlji plačati pri prevzetju v
celotnem znesku in pododbor nima do-
volj denarja, se naprošajo vsi člani, da
vplačajo polovico že pri prijavi 25. t.
m. Za kakovost in trpežnost čevljev
pododbor ne jamči.

— „Hlahol“ je priredil 20. t. m. v
beograjskem Narodnem pozorišču uspeli
koncert, kateremu je prisostvovalo več
ministrov in številno občinstvo.

— Ministrski svet je dovolil, da
se vzpostavijo delavski sindikati pod
pogojem, da ostanejo samo strokovne
organizacije.

— „Jadran“, društvo beguncev z
juga, priredi dne 4. junija na vrtu Na-
rodnega doma družben večer. Začetek
ob 20. uri.

— Anekdota o strankah. V Lon-
donu sta si v eni zadnjih volitev stali
nasproti dve stranki: meščanska stranka
in delavska stranka (labour party). Med
kandidatoma obeh strank se je vnela
ostra volilna borba. Neposredno pred-
volitvami sta se pojavila v izlozkih ra-
znih veletrgovin dva kolača kruha: eden
majhen, drugi dvakrat večji. Na kolačih
je bil napis: Ako volite Kair Hazdia
(kandidata delavske stranke), bode-
te dobili veliki kolač za 2 penija; če pa

oddate svoje glasove za njegovega na-
sprotnika, bode-
te plačali za mal kolač
4 penije. Par ur pozneje so se poka-
zale med temi kolači velikanske roke,
ki so opozarjale na napis pod seboj,
kateri se je glasil: Angleži! Volite Kair
Hazdia in bode-
te dobili velik kolač za
2 penija, a ž njim bode-
te pojedli svo-
bodo in imperij Anglije. Nasprotnik Kair
Hazdia je bil izvoljen. — Tudi mi
imamo stranke, ki nude velike kolače
kruha po 2 penija in stranke, ki nude
male kolače po 4 penije, a zato varujejo
svo-
bodo in moč domovine. Stranke,
katere danes obetajo kar največ, zma-
gujejo. Pri nas še vedno ni dovolj raz-
vita zavest, da je za mali narod svo-
boda nevarnejša kakor borba za obstoj.
Samo narod, ki se tega zaveda, ne bo
izbral med gmočnimi dobrotami in
svo-
bodo domovine, marveč bo rajši
uzival manjše dražje kolače kruha, samo
da ostane narod svoboden in silen. Tak
narod najprej nasiti srce, na to še-le
želodec!

— Poziv k naboru: Konzulat češ-
koslovaške republike v Ljubljani naz-
nanja: Na podlagi naredbe ministrstva
narodne brambe v Pragi št. 81.762 z
dne 3. februarja 1921 se vrši pravilni
nabor letnikov 1899, 1900, 1901 kakor-
tudi naknadni nabor za letnik 1898 v
prostorih konzulata CSR v Ljubljani,
Breg št. 8/I. dne 28. maja 1921, ob
8. uri zjutraj. Vsi češkoslovaški držav-
ljani, rojeni v letih 1901, 1900, 1899,
ki prebivajo v Sloveniji, so obvezani
priti h konzulatu v Ljubljano. Tudi vsi
oni, ki so bili spoznani za sposobne k
nadomestnemu službovanju, ali katerih
nabor je bil vsled njih začasne nespo-
sobnosti odgođen, se morajo prigrasiti.
Razen tega se imajo zglasti vsi oni češko-
slovaški državljani letnika 1898, ki se
dosedaj niso predstavili najsibode glav-
nemu ali naknadnemu naboru. Vsak na-
borni obvezanec se mora legitimirati
ali s potnim listom, izstavljenim od
kakega češkoslovaškega urada, ali pa z
domovinskim listom in potrdilom iden-
tite od občinskega urada, opremljenim
s fotografijo. Zoper vsakogar, ki ne bi
izpolnil svoje dolžnosti, se bode vpeljalo
kazensko postopanje v smislu par. 43
brambnega zakona.

Generalni konzul Dr. O. Beneš.

— Surov soprog. Ko se je v soboto
21. t. m. zvečer vrnila Marija Fračko,
viničarka v St. Ilju iz vinograda do-
mov, je našla pred zaklenjeno hišo
svojega moža, železniškega delavca v
precej pijanem stanju. Mož se je raz-
srdil, ker ni mogel v hišo ter navalil
nanjo s kolom, pri čemer ji je zlomil
roko ter zadal tudi več drugih poškodb,
tako, da so jo morali odpeljati s tovor-
nim vlakom v Maribor v bolnišnico.

— Nezgode. V soboto krog 19. ure
so padle šestletnemu Ludviku, sinu in-
spektorja Schmida pri igranju na no-
vo ostre škarje, ter mu zadale močno
rano. Rešilna postaja požarne brambe mu
je podelila prvo pomoč ter ga pustila v
domači oskrbi. — V nedeljo je spodr-
nilo na ulici Josipu Kampiču, pleskar-
ju južne železnice tako nesrečno, da je
padel ter si izpahnil levo roko. Rešilna
postaja mu je podelila prvo pomoč.

— Usoda madžarskega dijaka. V
Brunu je bil te dni obsojen na 4 mesece
zapora madžarski dijak Weiss, ker so
mu dokazali, da je ponaredil nek potni
list. Dijaka bodo izročili madžarskim
oblastim. Ker je pa bil kot udeleženec
pri komunističnem prevratu od madžar-
skega izjemnega sodišča obsojen na
smrt, katere se je rešil z begom čez
mejo. bo sedaj došel v neizprosno
zanjko Hortyjevih krvnikov.

Sport.

— »Mariborova zmaga pri stafetnem
teku preko Maribora. Ze ob 10 uri so se
zbirale množice ljudstva ob določeni
progi teka. Ko so se razpostavili redi-
telji in tekači na posamezne etape, se
je točno ob 11 uri dal znak h začetku.
Ker so se udeležili stafetnega teka vsi
mariborski sportni klubi »Maribor« in
»Rapid« celo z dvema stafetama, je bil
tek pravo neposredno tekmovalje za
prvenstvo. Toda vključ temu se je o-
pravičeno pričakovalo ljuti boj samo
med »Mariborom« in »Rapidom«, ki
sta imela največje upanje na zmago. —
»Maribor« je tekel izvanredno dobro,
kot prvi v prvi in drugi etapi, a posla-
bšal si je šanse v tretji, toda v četrti in
zadnji etapi je pretekel sigurno »Rapi-

dovega« tekača, ki je imel že okoli 10
metrov prednosti, v krasnem tempu tik
pred ciljem. Mnogobrojna publika, ki
je tudi ob cilju prisostvovala teku, je
posebno po ostrem boju »Rapida« in
»Maribora« 8 mtr pred ciljem, iz kate-
rega je zmagonosno pritekel »Maribor«
kot prvi na cilj, glasno aplavdirala. V
»Mariborovi« stafeti so se posebno od-
likovali Ogrizek (340 mtr) Gustin (260
mtr) in nesporno najboljši tekač v sta-
fetah Širok, ki je tolkel »Rapidovega«
tekača vključ veliki prednosti v zadnji
etapi in tako zasigural »Mariboru«
zmago. »Maribor« je dosegel čas 2 mi-
nuti, 9 in 2.10 sekund. »Rapid« kot dru-
gi 2'9 in 9.10 sekund. Odlikovali so se
še S. K. Svoboda 2'4" 3.10 in Korotan,
ki so postavili v posameznih etapah
močne konkurente. Rediteljstvo klu-
bov je z pomočjo policije delovalo
vzorno.

— S. S. K. »Maribor« zmagal nad
MAK (Rote Elf) z sijajnim scorom 7:1.
Koti 6:13 za Maribor. Minulo nedeljo
so končale pomladanske prvenstvene
tekme v Mariboru, iz katerih izide slo-
venski sportni klub »Maribor« po si-
jajnih zmagah kot prvak mesta Mari-
bora. Na drugo mesto pride »Rapid«
s scorom 4:4 a na tretje MAK s scorom
2:11. Maribor je dosegel krasni scor
10:1. Pripomniti je treba še, da je
MAK pri včerajšnji tekmi predčasno
odstopil ter pokazal skrajno nedi-
sciplino, ki je vsega obsojanja vredna.
Čudimo se, da je pot k spoznanju slo-
venske premoči tako težka za naše
Nemce!

Sokolstvo.

o Legitimacije in znake, katere
dobi vsak izvršujoči in podporni član in
članica, izdaja »Sokol« v Mariboru svo-
jemu članstvu vsak torek in četrtek od
18. do pol 20. ure in vsako nedeljo ter
praznik od 10. do pol 12. ure v prvi
sobi restavracije »Narodnega doma«.
Istotam se lahko poravnava članarina, dobé
informacije, ter naroča sokolski tisk
(knjige, brošure in časopisi).

Sloven. narodno gledališče.

Repertoire bodočih dni:

V ponedeljek 23.: »Revolucijska svatba«, go-
stovanje v Ptuj.

V torek 24.: »Mam'zelle Nitouche«. Gostuje
Irma Polakova.

V sredo 25.: »Netopir«. Gostuje Irma Po-
lakova.

Ljudska knjižnica

Narodni dom, I. nadstr.

posluje ob nedeljah od 1/2 10.—1/2 11. ure
in ob četrkih od 1/2 19.—1/2 20. ure

Kultura in umetnost.

x Iz pisarne Narodnega gledališča.
Ponovno opozarjamo na današnje in
jutrišnje gostovanje Irme Polakove, ki
nastopi danes v ulogi Denise v opereti
»Mamzelle Nitouche«, jutri pa v ulogi
Rosalinde v opereti »Netopir«.

x Dramatična šola. V ponedeljek,
dne 23. t. m. in v soboto, dne 28. t. m.
ob 20. uri. — Lepa Vida, v soboto
dne 28. t. m. ob 14. uri. Skrbnišek.

x Glasbena Matica v Mariboru
vključno prosi, da blagovolijo vposlati
njeni gospodje poverjeniki nabrane ud-
nine z nabiralnimi polami vred, ki so bile
svoječasno poslane ali pa, ako niso nič
nabrali, prazne pole v par dneh na Glas-
beno Matico nazaj, ker se v kratkem
vrši občni zbor in bo treba podati poro-
čilo glede nabiranja članarine in članov
ter pole izknjižiti. Vrnejo naj se pole even-
tuelno brez porto. Odbor izreka tem po-
tom vsem gospodom poverjenikom prav-
sno zahvalo za njihov trud.

x Glasbena Matica. Pevske vaje moč-
kega zbora se vrše odslej redno vsak
torek in petek, pevske vaje ženske-
ga zbora pa vsak ponedeljek in sredo,
vsikdar točno ob pol 20. uri zvečer v
društvenih prostorih pri »Götzu«. Pevci
in pevke, ki se ne bodo odslej udeležo-
vali redno pevske vaje in ki ne bodo
prihajali točno, se ne bodo priustili k
nastopu.

x **Stefan S. Bobčev**, znani bolgarski pisatelj, politik in akademik, je slavil prošlo nedeljo 50 letnico pisateljskega in javnega delovanja. Bobčev je zelo plodovit pisatelj in javni delavec. V Bolgariji je vedno zastopal slovansko misel, tako v svojem političnem delovanju, kakor v literarnem in znanstvenem. Rojen je bil leta 1853, advokat, diplomat in univ. profesor.

x **Taras Sevcenko**. Ukrajina se v tem mesecu spominja na 60 letnico smrti znanega pesnika Tarasa Sevcenka (1814 do 1861). Slovenci imamo v prevodu njegove najboljše pesmi. (Kobzar—Hajdamaki).

Gospodarstvo.

Uvoz in izvoz premičnin oseb, ki se priseljujejo ali izseljujejo na podlagi prava opcije.

Glasom mirovne pogodbe s sovražnimi državami in glasom § 33 uredbe o pridobitvi in izgubi državljanstva Kraljevine SHS potom opcije in prošnje od 25. XI. 1920. god. Br. 271. »Služb. Nov.« od 6. 12. 1920. god. zamorejo vse one osebe, ki so optirale za tuje državljanstvo, ali za državljanstvo naše kraljevine na osnovi § 5 v § 11. pom. uredbe, v določenem roku uvoziti ali izvoziti vse svoje premičnine, ne da bi jim bilo treba plačati kako carinsko pristojbino ali takso. Da ne bi vsled tega prišlo do kakih nesporazumljenj so prejele vse carinarne sledeča navodila, po katerih morajo v takih slučajih postopati: Osebe, ki se na podlagi opcije priseljujejo ali izseljujejo in ki žele biti deležne omenjenih ugodnosti se morajo obrniti na Generalno direkcijo carin v Beogradu s tozadevno prošnjo, kateri je treba priložiti: A) ako se priseljujejo: 1. Potrdilo naše upravne oblasti prvega reda, (okr. glavarstva), da se res priseljujejo na podlagi prava opcije. 2. Potrdilo politične (glavarstva) ali policijske oblasti onega kraja, kjer so poprej (doslej) živeli, o: a) do sedanjem državljanstvu in narodnosti, b) stanu, poklicu, c) o vrsti in množini predmetov ali živine, ki jo namerava uvoziti iz tuje države. 2. Potrdilo občinske ali policijske oblasti onega kraja, kamor se priseljuje in v katerem namerava stalno živeti in v katerem je označeno: a) s čim se bo bavil, b) s kolikimi člani družine se priseljuje. B) ako se izseljuje: 1. Potrdilo politične (glav. ali pol.) oblasti s katerim se dokazuje, da se res izseljuje na podlagi opcijske pravice in v katero državo, kakor tudi da je že zaprosil za odpust iz našega državljanstva. 2. Potrdilo občinske oblasti, overovljeno od policijske oblasti onega kraja, kjer je doslej živel, o: a) narodnosti, b) stanu (poklicu), ako je kmetovalec, kakšno je njegovo posestvo, travnik, njiva, gozd, vinograd itd., o datumu kdaj in komu je posestvo prodal, koliko in kakšno živino je na tem posestvu gojil; c) članih družine s katero se izseljuje, kakšne in koliko predmetov ali živine hoče izvoziti; d) o resničnosti lastnine predmetov ki jih izvaža in od kdaj so njegova last ter da odgovarjajo njegovemu stanu oziroma stališču, za živino še posebej ali jo je vzgojil sam ali nakupil (kdaj in kje); e) preko katere glavne carinarne bo nameril pošiljatev. — Generalna direkcija carin bo na te prošnje rešila, kateri predmeti ali živina in do katere množine se oproste carine in koliko je treba plačati za ono, kar se ne oprosti.

Posvetovanje naših in češkoslov. vinogradnikov v Pragi. »N. Listy« pri-
našajo nastopno poročilo: Povodom ob-
biska jugoslov. poljedelcev na gospo-
darski razstavi v Pragi so se sestali ju-
goslov. vinogradniki k skupnemu po-
svetovanju s češkoslov. vinskimi tr-
govci, da bi se dogovorili, kako odstra-
niti poteškoče, ki ovirajo uvoz vina iz
Jugoslavije. Posvetovanje je otvoril
gen. konzul Roko Bradanovič. Vinar-

ski inspektor Boguslav Skalický je po-
jasnil razmere vinogradarstva v Ju-
goslaviji in izvajal, da vinorejcem naj-
bolj škodujejo sedanji trgovinski odno-
šaji v Jugoslaviji, ker se vino iz Sta-
jerske in Kranjske izvaža preko Dunaj-
ja in prihaja od tam kot avstrijsko vi-
no na češki trg. Na tem posvetovanju
naj bi se jugoslov. producenti informi-
rali o razpoloženju na tukašnjem tr-
gu in hkratu podali češkim vinskim tr-
govcem pojasnila o direktnem nakupu
vin v Jugoslaviji. Vinarski inspektor
za Slovaško Bohuslav Jermar je opo-
zarjal na sedanji kritični položaj vins-
ke trgovine z Jugoslavijo, kateri, če
se ne bo kmalu izboljšal, utegne zapu-
stiti to posledico, da bo na češkem trgu
zavladal madžarski izdelek, čigar uvoz
je lažji. Dalje je opozarjal na težkoče
dovoza iz Jugoslavije, ker dunajska tr-
govina igra vlogo posredovalca. Taj-
nik ministrstva za poljedelstvo v Beo-
gradu g. Miljutin Stojanović je govoril
o situaciji vinogradnikov v državi
SHS in podal podatke o sedanji vinski
nadprodukciji, ki iznaša milijon hl. vi-
na, pripravljene za izvoz. Deli Hr-
vatske in Banata imajo možnost, da
izvažajo na Češkoslovaško in Poljsko,
dočim dalmatinskih vin ni mogoče
spraviti v promet drugim potom, kakor
preko Trsta, pri tem pa dela Italija
težke ovire. Stagnacijo trgovine so za-
krivile prometne poteškoče, negotova
valuta in končno visoka izvozna pristoj-
bina 100 dinarjev na 1 hl. Z Avstrijo
ni mogoče kupčevati, ker ima preniko
valuto, zategadelj prideta v poštev samo
Češkoslovaška in Nemčija. Jugoslavija
pa mora dajati prednost onim deželam,
ki imajo premalo vina in lahko dajejo
Jugoslaviji za vino razne druge izdelke,
osobito stroje. V imenu praških vinskih
trgovcev je govoril g. Herbst, ki je na-
glašal, da krivda na tek brezupnih raz-
merah v vinski trgovini leži na obeh
vladah. Ravnatelj državne vinarske šole
v Mariboru g. A. Zmavc je govoril o
vinogradniških razmerah na Stajerskem.
G. inspektor Skalický je posvetovanje
zaključil z apelom, naj bi se razvili
med obema državama uspešni trgovin-
ski stiki.

Razno in humor.

Povišanje. Ker je bil mož uradnik
povišan, si je žena naročila čevlje z vi-
sokimi petami.

Različen denar. »Veliko sort denar-
ja je zdaj na svetu«, je rekel kmetič,
ko je našel na Aleksandrovi cesti sta-
ro vstopnico za kino.

Seja. »Danes imamo sejo«, je rekel
mož ženi, ko je prejel ljubavno pismo...

Slabo železo. Pijanec pride pozno
ponoči pred hišna vrata ter vtakne v
ključavnico cigaro mesto ključa, ki se
pa seveda razdrobi, ko jo zasuka, na-
kar vzdihne: »Ah, sedaj se železo ni za
nič več.«

Zanimiv slučaj. Ivanček, ki je rav-
nokat čital »Stražo« čeprav mu je ma-
ma prepovedala čitati politične li-
ste, priteče k očetu ter ga vpraša: —
»Oče, kaj pa pomeni to SLS?« — Tedaj
pa priteče za njim mama s šibo: —
»Salamenski Lamp Smrkavi, že zopet
si čital »Stražo«.

Iz higijeničnih ozirov. Odkar je nek
nevednež jedel v neki restavraciji zo-
botrebe, so sklenili, da jih iz higijeni-
čnih ozirov ne bodo več stavili gostom
na razpolago.

Razvoj naše trgovine. — Pri nas se
pa trgovina res pridno giblje je rekel
neki kmet iz okolice, ko je srečal v Go-
spodski ulici tri bosanske krošnjarje.

Zadnja ura. Klerikalci so na svojem
zadnjem zaupnem zborovanju pod
predsedstvom dr. Korošca, ki se je vr-
šil v Splavski ulici sklenili, da po-
stavijo na prostoru, kjer so nameravali
zgraditi novo cerkev velik stolp po
vzoru onega v Pizi, da bodo lahko tu-
di oni njihovi pristaši na deželi videli,
kdaj bo bila klerikalizmu v Sloveniji
zadnja ura.

Kakšna je razlika med nemškimi in
slovenskimi kavarnami v Mariboru?
— Ta da se v nemških dobe vse sloven-
ške od »Deutsche Hausfrau« do »Gar-
do Vesne«, v slovenskih pa vse nem-
ške od »Deutsch Hausfrau« do »Gar-
tenlaube«, to pa menda radi izmenjave
kulture.

Italijanski znaki. Na zadnjo notico
v »Taboru« je izjavil nek »Beppo« da
to, kar nosi, niso trakovi za medalje,
ampak znaki, katerih barve imajo vsa-

ka svoj simbol. Bela pomeni, da je po
nedolžnem Italijan, zelena da upa, da
bo nekoč še od nas tepen, rdeča pa da
ljubi maratonski šport.

**Zahtevajte v osaki go-
stilni »Tabor«.**

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Podpisani dajejo tem potom na znanje, da je gospod

Josip Pelko

višji inženerski stavbni svetnik

po dolgi in težki bolezni v nedeljo ob 15. uri v 57. letu svoje starosti, previden
s svetotajstvi za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega rajnega se vrši v torek, dne 24. majnika ob 15. uri
iz mrtnišnice mestnega pokopališča v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo služila dne 25. majnika ob 7. uri v župni
in stolni cerkvi v Mariboru.

Maribor, dne 22. majnika 1921.

Marija Pelko roj. Schottenhami, soproga. Josip, Oton, Pavla, Alma,
Alfonz, otroci.

Posebne osmrtnice se ne bodo izdajale.

698

Dokazano dobro idoča

drogerija

združena z damskim in moškim
salonom za friziranje, sestoječa iz
treh prostorov v večjem mestu
Vojvodine, na ogalu dveh glavnih
ulic, se takoj proda ali odstopi.
Ponudbe na upravo »Tabora« pod
štef. 699.

699 3-1

Zavod za straženje in zaklepanje v Mariboru

prevzame

vsako vrsto straženja v mestu, na kolo-
dvorih, kakor tudi spremljanje železniš-
kih vozov. — Pojasnila v pisarni: Pri-
staniška ulica 2.

Mala oznanila.

Stavbišče, 845 m², vporabno
tudi kot njiva ali pa za vrt-
narstvo, je na prodaj. Vpra-
šati Frankopanska ulica 10
v trgovini. 689 3-3

Kiša s 6 stanovanji, 6 sob
in 6 kuhinj, vrtom, drvarni-
ce, 10 minut od mesta, pri-
pravna za vsako obrt, se
proda. Naslov v upravništvu
»Tabora«.

Lahko motorno kolo (Mo-
tor-Reve), 2 cilindra, dobro
ohranjeno, se proda. Drav-
ska ulica 11, gostilna.

Lepo malo posestvo, pri-
pravno za železničarje, pol-
ure od Maribora, na prodaj.
Krčevina št. 57, nad tremi
ribniki. 688

Točenje vina »Pod velenj«
naznanjati in prositi za
obilen obisk Franc in Ma-
rija Novačan, Lajtersberg
Cvajnik. 691

Proda se voz (gis)
konjsko opremo. Sodna ul.
št. 26-II, 5. 688 2-2

**Dobro ohranjeno moško
kolo** se jako poceni proda.
Vpraša se v Cankarjevi ulici
št. 1 pri hišniku.

Uradnik, vešč slovensčine in
nemščine v govoru in pisanju,
izvešan tudi v carinskih za-
dajah (uvoz, izvoz) kot želez-
niški kalkulanti, išče trajno
službo. Ponudbe pod »Marjari-
na upravo lista. 688 2-3

KNJIGOVEZNIKA MARIBORSKE TISKARNE D. D.

KI JE NAJMODERNEJSE UREJENA, SE
PRIPOROČA CENJENEMU OBČINSTVU,
OBLASTVOM IN URADOM. PREVZEMA
VSA V KNJIGOVEŠKO STROKO SPADA-
JOČA DELA.
IZVRŠBA SOLIDNA! CENE ZMERNE!

Telefon št. 375

Spedičila vseh vrst.: o: Carinska agentura in carinske
reklamacije. o: Vkladiščenjske vsakovrstnega blaga. o:
Mednarodni prevozi. o: Selitve z patentiranimi pohiš-
tenimi vozovi na vse strani. o: Spedijsko dostavno
pedjetje južne železnice.

Največje domače spedijsko podjetje

113

„BALKAN“

delniška družba za mednarodne transpore v Ljubljani.

Podružnica: MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 35.

Podružnice: MARIBOR, ZAGREB, BEOGRAD, TRST, WIEN.

Lastnik in izdajatelj: »Konzorcij Tabor« — Tiska: Mariborska tiskarna d. d.

Brzjav. naslov: Spedbalkan.

Predprodaja vozovnic

o: za vse proge južne in državne železnice. o:

Skladnišče spojeno s tirom južne železnice, Aleksandrova
cesta št. 70.

Največje domače spedijsko podjetje